

बी.ए. भाग एक - सत्र एक
व्यावसायिक कौशल्य अभ्यासक्रम (VSC P-I)
मुद्रितशोधन

उद्दिष्ट्ये :

१. मुद्रितशोधन व ग्रंथ प्रकाशन ही कौशल्य आत्मसात करणे.
२. लेखनविषयक नियम व मुद्रितशोधन यांची उपयुक्तता समजावून घेणे.
३. मुद्रितशोधन कौशल्य उपयोजनाची विविध क्षेत्रे अवगत करून घेणे.

साध्यपूर्ती :

१. मुद्रितशोधन व ग्रंथ प्रकाशन ही कौशल्य आत्मसात करतील.
२. लेखनविषयक नियम व मुद्रितशोधन यांची उपयुक्तता समजावून घेतील.
३. मुद्रितशोधन कौशल्य उपयोजनाची विविध क्षेत्रे अवगत करून घेतील.

अ. क्र.	घटक	तासिका	श्रेयांक	गुण
Module I	मुद्रितशोधन व लेखनविषयक नियम : अ) प्रमाणलेखनाची आवश्यकता ब) प्रमाणलेखन विषयक नवीन नियम क) मराठी विरामचिन्हांचा परिचय	१५	१	२५
Module II	मुद्रितशोधन : स्वरूप व महत्त्व अ) मुद्रितशोधनाचे स्वरूप व मुद्रितशोधनाच्या खुणा ब) मुद्रितशोधन : उपयोजनाची विविध क्षेत्रे क) उपयोजन	१५	१	२५
एकूण		३०	०२	५०

संदर्भग्रंथ :

1. मराठी लेखनकोश - अरुण फडके, केशव भिकाजी ढवळे प्रकाशन, पुणे, २००१
2. मराठी लेखन मार्गदर्शिका - यास्मिन शेख, राज्य मराठी विकास संस्था, मुंबई. २०१७
3. मराठीच्या प्रमाण भाषेचे स्वरूप, कॉन्टिनेन्टल, पुणे, १९८३
4. मराठी व्याकरण - लीला गोविलकर, मेहता पब्लिकेशन, पुणे, १९९३
5. सुगम मराठी व्याकरण व लेखन - मो. रा. वाळिंबे, नितिन प्रकाशन, पुणे २०१७ (५३ वी आवृत्ती)
6. सुलभ मराठी व्याकरण व लेखन - पद्मिनी बिनिवाले, नवनीत, मुंबई,
7. शुद्धलेखन नियमावली- भाषा संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई, १९८७
8. मराठी शुद्धलेखन प्रदीप - मो.रा. वाळिंबे, नितिन प्रकाशन, पुणे
9. व्यावहारिक मराठी - ल. रा. नसिराबादकर, फडके प्रकाशन, कोल्हापूर, २००८.

बी.ए. भाग एक - सत्र दोन
व्यावसायिक कौशल्य अभ्यासक्रम (VSC P-II)
व्यक्तिमत्त्व विकास व मराठी भाषा

उद्दिष्ट्ये :

१. विद्यार्थ्यांना व्यक्तिमत्त्वाचे स्वरूप व महत्त्व लक्षात आणून देणे.
२. व्यक्तिमत्त्व विकासासाठी आवश्यक असणारे घटक समजावून सांगणे.
३. व्यक्तिमत्त्व विकासात भाषेचे उपयोजन करतील.

साध्यपूर्ती :

१. विद्यार्थी व्यक्तिमत्त्वाचे स्वरूप व महत्त्व लक्षात येईल.
२. व्यक्तिमत्त्व विकासासाठी आवश्यक असणारे घटक समजून घेतील.
३. व्यक्तिमत्त्व विकासात भाषेचे उपयोजन करतील.

अ. क्र. Sr. No.	घटक Topic	अध्यापन तासिका Teaching Hours	गुण Marks	श्रेयांक Credit
घटक - १	व्यक्तिमत्त्व विकास : १. व्यक्तिमत्त्व : संकल्पना व स्वरूप २. व्यक्तिमत्त्व विकासासाठी आवश्यक असणारे घटक ३. व्यक्तीचा शारीरिक, मानसिक, भावनिक व सामाजिक विकास	१५	२५	१
घटक - २	व्यक्तिमत्त्व विकास व भाषा १. व्यक्ती, समाज आणि भाषा २. प्रभावी व्यक्तिमत्त्वातील भाषेचे महत्त्व ३. व्यक्तिमत्त्व विकास आणि संभाषण कौशल्य	१५	२५	१

संदर्भग्रंथ

१. व्यक्तिमत्त्व विकास - नेमाडे जयश्री, प्रशांत पब्लिकेशन, २०२१
२. व्यक्तिमत्त्व विकास आणि भाषा - मोकाशी मधुकर, स्नेहवर्धन प्रकाशन, पुणे

बी.ए. भाग एक - सत्र दोन
कौशल्ये विकास अभ्यासक्रम (SEC P - I)

वक्तृत्व कौशल्य

उद्दिष्ट्ये :

१. संभाषण कौशल्याचे स्वरूप समजावून सांगणे.
२. वक्तृत्व कौशल्याचे घटक स्पष्ट करणे.
३. वक्तृत्व कौशल्याचे उपयोजन करणे.

साध्यपूर्ती :

१. संभाषण कौशल्याचे स्वरूप समजून घेतील .
२. वक्तृत्व कौशल्याचे घटक आत्मसात करतील.
३. वक्तृत्व कौशल्याचे प्रत्यक्ष उपयोजन करतील.

अ. क्र.	घटक	तासिका	श्रेयांक	गुण
घटक १.	वक्तृत्व स्वरूप	१५	१	२५
	१. वक्तृत्वाचे स्वरूप			
	२. वक्तृत्वाची पूर्वतयारी व उपयोजन			
	३. वक्तृत्वाचे प्रसंग			
घटक २.	वक्तृत्व : तंत्र आणि कौशल्ये	१५	१	२५
	१. वक्तृत्वाची वैशिष्ट्ये			
	२. वक्तृत्व आणि देहबोली			
	३. वक्तृत्व आणि भाषा			
	एकूण	३०	०२	५०

संदर्भग्रंथ :

१. व्यावहारिक मराठी - ल. रा. नसिराबादकर, फडके प्रकाशन, कोल्हापूर.
२. व्यावहारिक मराठी- स्नेहल तावरे, स्नेहवर्धन, पुणे.
३. भाषिक सर्जन आणि उपयोजन- संपा. राजन गवस, अरुण शिंदे व इतर, दर्या प्रकाशन, पुणे.
४. उपयोजित मराठी- शंकरानंद येडले, संस्कार प्रकाशन, लातूर.
५. मराठी भाषिक कौशल्ये विकास - संपा. पृथ्वीराज तौर, अथर्व पब्लिकेशन, धुळे